

Informatie voor de raad

Onderwerp	-	Stand van zaken gebiedsproces ZSDZ
Portefeuillehouder	-	A. Schuurman (wethouder)
Eenheid	-	Ruimtelijke Ontwikkeling
Contactpersoon	-	Marit Gorter
Contactgegevens	-	m.gorter@dalfsen.nl
Openbaarheid	-	Openbaar

Behandeld in collegevergadering van
Behandeling in raadsvergadering van

30 mei 2023
26 juni 2023

Kernboodschap

Het college van B&W stelt u voor kennis te nemen van de stand van zaken in het gebiedsproces Zwolle, Staphorst, Dalfsen, Zwartewaterland (ZDSZ).

Toelichting

Via de memo van 21 februari 2023 hebben wij u geïnformeerd over de startnotitie die is opgesteld voor het gebiedsproces grensgebied van de gemeenten Zwolle, Staphorst, Dalfsen en Zwartewaterland (ZSDZ) en onze bestuurlijke reactie hierop. Tijdens de raadscommissie van 15 mei heeft u hier opiniërend over gesproken. Via deze memo informeren wij u over de huidige stand van zaken in het proces en de processtappen die zullen volgen, zoals beloofd tijdens de opiniërende behandeling.

Stand van zaken

Inmiddels is een bureau geselecteerd om het gebiedsproces te begeleiden en is de opdracht verstrekt aan de hand van een plan van aanpak. Gemeente Dalfsen heeft onderdeel uitgemaakt van de selectiecommissie. Gemeenten Zwartewaterland en Staphorst zijn formeel aangehaakt bij het proces. Het bureau heeft een voorstel gedaan voor uniek participatieproces waarbij zowel meerdere gemeenten (en dus besturen), als belangenverenigingen aan tafel zitten. Een proces waar ook de gemeente veel van kan leren, met het oog op gebiedsprocessen die bijv. vanuit het provinciaal programma landelijk gebied opgestart gaan worden. Centraal in het proces staan de gebiedstafel en de werkplaats.

Gebiedstafel (sturen op proces)

De verantwoordelijkheid voor het proces en het eindproduct wordt door partijen gedeeld in de gebiedstafel. In de gebiedstafel komen de belangen en meningen vanuit het gebied en overheden op tafel. Er is sprake van een open dialoog waarbij iedereen alles op gebied van proces en samenwerking op tafel legt. In de gebiedstafel komen de verschillende belangen op tafel en willen we het eens worden over de aanpak en over de uitkomsten, bijv. tussentijds over de waarden en de dilemma's en uiteindelijk over de gebiedsvisie. De gebiedstafel bepaalt of de resultaten (uit werkplaats) voldoende zijn voor de vervolgstap. De partners aan deze tafel sturen samen op het proces en bereiden de besluiten voor (go/no go momenten). Uiteraard ligt het uiteindelijke bestuurlijke besluit bij de overheden. Daar waar nodig, wordt voor besluiten opgeschaald naar dagelijkse (college) en algemene besturen (gemeenteraad). Het gaat niet om besluiten over bijv. ruimtelijke kaders, die verantwoordelijkheid ligt ergens anders (bevoegd gezag). Formeel zijn de leden van de gebiedstafel ook de schakel naar de go/ no go momenten aan het eind van elke stap.

Er zitten zeven personen aan de gebiedstafel en er is een onafhankelijke gespreksleider. De zeven deelnemers zijn: provincie Overijssel, waterschap Drents Overijsselse Delta, twee gemeenten (Dalfsen en Zwolle) en drie vertegenwoordigers van belangenverenigingen (Streekvereniging de Marse, Vrienden van Dalfsen en belangenvereniging Nieuwleusen buitengebied West). Volgens de huidige procesplanning komt de gebiedstafel vijf keer bij elkaar.

Werkplaats (de inhoud maken)

De vijf werkplaatsen zijn gericht op interactie en samen inhoud maken, ook wel co-creatie genoemd. Daar deelt iedereen zijn/haar kennis over het gebied en opgaven/initiatieven en wordt stapsgewijs toegewerkt naar een gezamenlijke gebiedsvisie. De circa 30 deelnemers aan de werkplaatsen zijn samengesteld uit de verschillende overheden, belangenorganisaties en directe vertegenwoordiging van inwoners uit het gebied. De werkplaatsen vragen om een goede mix in deelnemers vanwege de inhoud, de spreiding over het gebied, de aandachtsvelden, de leeftijd en man-vrouw verhouding. Een mooie samenstelling vanuit de overheden en de belangenorganisaties. Ook enkele 'vrijdenkers' zijn welkom. In de werkplaatsen is ruimte om vrij van belangen na te denken over wat het beste is voor het gebied. In de werkplaatsen worden de dilemma's bloot gelegd en besproken, en worden denkbare alternatieven bedacht.

Bestuurlijke besluitvorming

Er is een breed bestuurlijk overleg in oprichting waarbij verantwoordelijke bestuurders spreken over het proces en dilemma's in het proces. Tijdens bestuurlijke overleggen kunnen ook schuarpunten tussen opbrengsten van het gebiedsproces en bestaande beleidsstukken besproken worden. Waar nodig wordt opgeschaald naar bijvoorbeeld gemeenteraden. Als dat nodig blijkt te zijn, dan wordt daar tijd voor gemaakt. Het eerste bestuurlijke overleg, wat meteen ook een feestelijke start van het proces markeert, is gepland op 23 juni a.s.

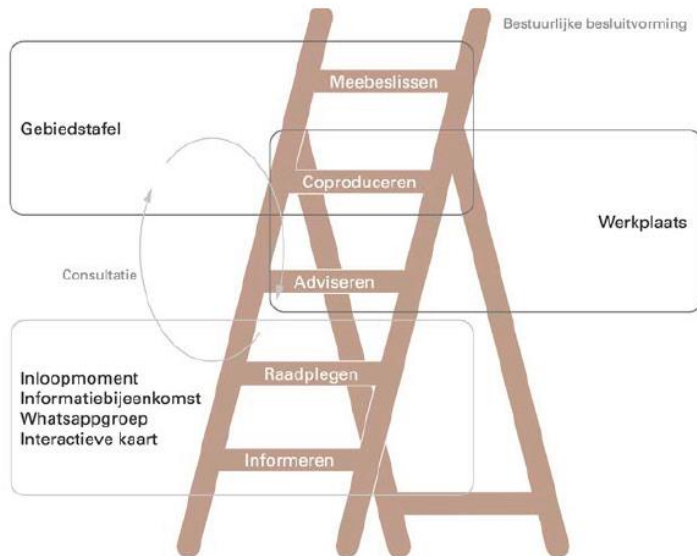
Proces

Het proces bestaat verder uit vier stappen, welke elk onderverdeeld zijn in verschillende activiteiten en welke elk een aantal resultaten op opleveren:

1. Inventarisatie huidige situatie en inzicht in de kwaliteiten en verhalen.
Resultaat: fysieke identiteitskaart met gedeeld fysieke waarden, culturele identiteitskaart met aard en karakter van mensen en een gedragen beeld van de verwachtingen.
2. Analyse van lopende projecten, processen en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen.
Resultaat: Overzichtskaart lopende projecten en processen algemeen, overzichtskaart lopende projecten en processen die onderdeel worden van de uitwerking van de gebiedsvisie en een toelichting hierop. In deze stap moet ook per project en proces beschreven worden of dit vaststaat of dat er ruimte voor andere/nieuwe invulling in zit.
3. Procesvoorstel: inzicht in het proces, stappenplan en planning.
Resultaat: een door alle betrokkenen gedragen en daarmee vastgesteld procesvoorstel voor het maken van de gebiedsvisie.
4. Gebiedsvisie.
Resultaat: een breed gedragen gebiedsvisie die richting geeft aan toekomstige ontwikkelingen.

Participatie

Iedereen in het gebied die interesse heeft krijgt de kans om inhoud te leveren, zich te informeren en reactie te geven op de voorstellen (consultatie). De inhoud loopt in stap 1 en 2 via de interactieve kaart en via de whatsappgroep. Op de interactieve kaart kan iedereen achterlaten wat hij/zij waardevol vindt en betekenis aan geeft. Via de whatsapp groep kunnen inwoners foto's van een bijzondere plek delen en toelichten waarom zij deze hebben gekozen, in de vorm van een kettingreactie. In stap 4 is er een inloopbijeenkomst waarin er ruimte is voor aanvullingen, naast op gelijk informatieniveau komen. De communicatie met het gebied loopt vooral via de deelnemers van gebiedstafel en de werkplaatsen. Onderstaande afbeelding verbeeldt de participatieladder i.r.t. het proces van totstandkoming van de gebiedsvisie.

Financiën

De grootste kostenpost is de inzet van het begeleidende adviesbureau. De provincie en de gemeente Zwolle hebben aangeboden om deze kosten te betalen om de snelheid in het proces te behouden. Deze partijen konden putten uit bestaande budgetten en daarmee kon snel geschakeld worden en het inkoopproces opgestart worden. Bij sprake van meerwerk wordt mogelijk beroep gedaan op de andere gemeenten. Ook wordt nu gezamenlijk onderzocht of er ondersteunende capaciteit geregeld moeten worden (communicatie adviseur, projectondersteuning) en of gemeente Dalfsen daarin kan bijdragen. De budgetvraag hiervoor zal in de tweede bestuursrapportage aan u voorgelegd worden. Daarnaast draagt iedere gemeente bij door de inzet van een of twee ambtenaren.

Communicatie

Communicatie met stakeholders is een belangrijk onderdeel van de opdracht die het adviesbureau heeft meegekregen. Hierbij hoort ook communicatie richting bijvoorbeeld gemeenteraden. Wij zullen u op de hoogte houden van de stand van zaken in het proces.

Inwoners en hun belangenverenigingen zijn en worden intensief betrokken bij het project. Via verschillende vormen van communicatie worden zij geïnformeerd. Daarnaast is er een goede verbinding met de organisatie en participatie rondom de RES-zoekgebieden en duurzame energie in dit gebied.

Vervolg

In bijlage 1 is de planning van het gebiedsproces te vinden. De eerste gebiedstafel is inmiddels geweest en de eerste werkplaats is in voorbereiding. Naar aanleiding van de bestuurlijke reactie en op aandringen van de gemeente Dalfsen is een formeel startmoment op 23 juni gepland met alle bestuurders en belangenverenigingen. Op dit moment zal ook de eerste bestuurlijke tafel plaatsvinden.

Wij zullen u gedurende het proces op de hoogte houden over de ontwikkelingen. Daar waar nodig, zullen go/no go momenten bestuurlijk opgeschaald worden naar het college en/of u. Op het moment dat inzichten schuren met bestaande beleidsstukken dan wordt het voorgelegd aan het daartoe bevoegd gezag.

Bijlagen

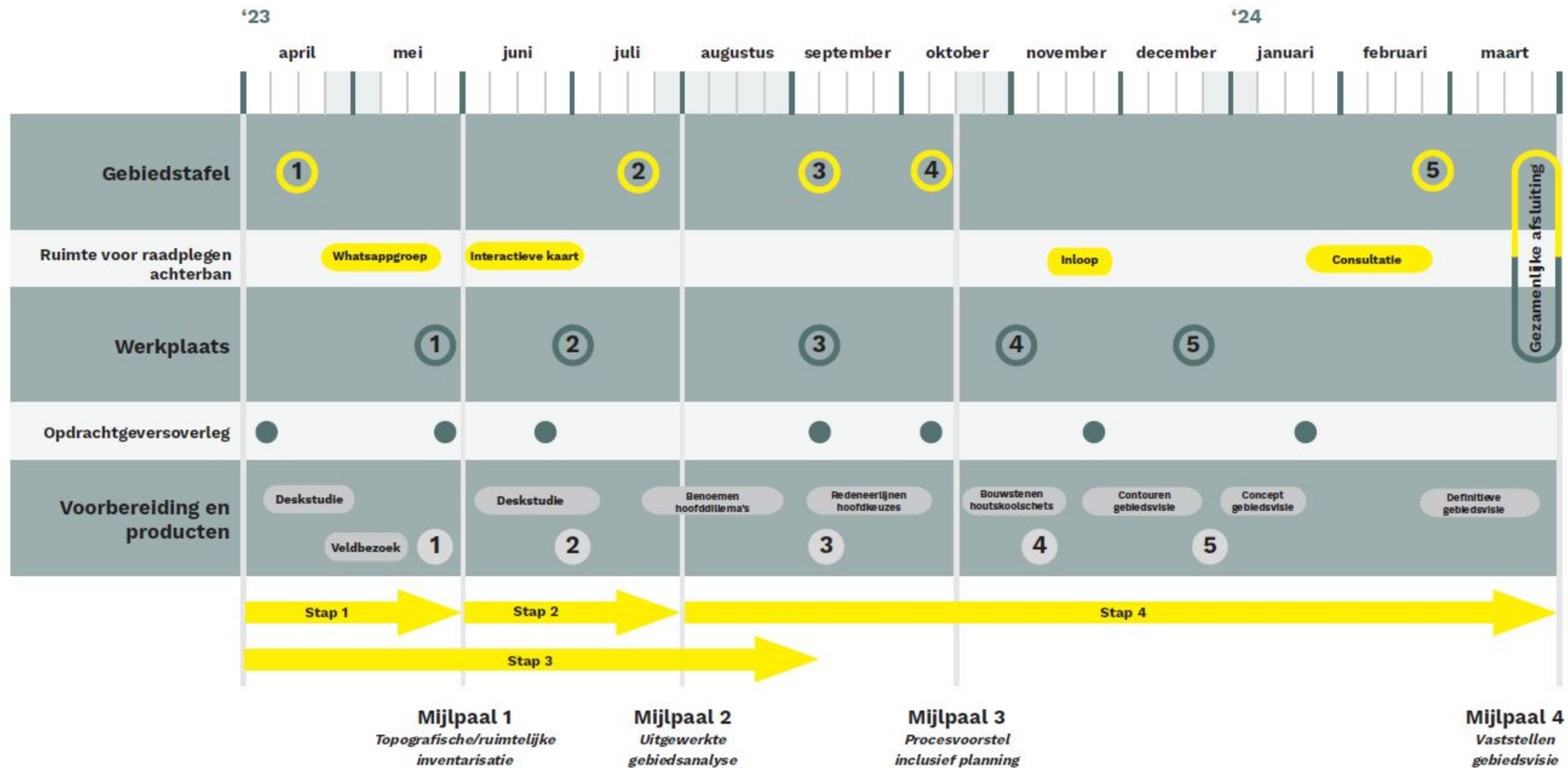
1. Huidige planning

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dalfsen,

de burgemeester
drs. E. van Lente

de gemeentesecretaris
H.J. van der Woude

Planning

1 Gebiedstafel 1 Werkplaats 1 Resultaat werkplaats